

Vår saksbehandler:
Magnus Strømsvåg

Kopi til:

Vår referanse:
12256/20/NOF/MAS/501

Tidligere referanse:

Sted, dato
Oslo, 02.06.2020

Tidligere dato

Til
Justis- og beredskapsdepartementet
v/Birgitte Ege

Kopi til
NOF Arkiv

Internt [Internt]

Intern kopi til

Høringsinnspill – forslag til ny våpenforskrift

1 Bakgrunn

Norges offisers- og spesialistforbund (NOF) viser til høringsnotat fra Justis og Beredskapsdepartementet (JD) med innspillsfrist 02.06.2020. NOF eller NOFs hovedsammenslutning (LO Stat) ikke er høringsinstans, men vi finner likevel grunnlag for å komme med innspill til ny forskrift.

NOF synes mange av de endringer som er foreslått er fornuftige, men er kritiske til at JD ønsker å fjerne §14 fra eksisterende våpenforskrift.

2 Drøfting

2.1 §14 Erverv av skytevåpen for polititjenestemenn og befal

Dagens §14 i våpenforskriften legger til rette for at polititjenestemenn og militært ansatt personell behandles særskilt og med fritak for kravet om medlemskap i forening tilsluttet godkjent skytterorganisasjon.

Ny forskrift foreslår å fjerne unntaksbestemmelsen for ervervelse av skytevåpen til denne kategori personell. Det foreslås i høringsnotatet ifra JD at det ikke lenger er behov for dette unntaket.

Høringsnotat kapittel 5: Føresegnene i gjeldende våpenforskrift § 14 om erverv av skytevåpen for polititjenestemenn og befal er ikke ført videre i ny våpenforskrift. Det må føresettes at de respektive etatar syt for at tenestepersonane får ein grunnleggande våpentrening i arbeidstida. Ved behov for trening utover dette arrangerer dei godkjente skyttarforeiningane eit breitt utval av skyteprogram som vil dekke behova for våpentrening. Det er difor ikkje grunn til å vidareføre eit særskilt unntak frå kravet til medlemskap i godkjent skyttarforeining for tenestepersonar i politiet eller Forsvaret.

Våpenforskriftens §14 Har gitt militært personell i mange år mulighet til å erverve inntil 3stk våpen til yrkesmessig øvelsesskyting. Denne muligheten er det flere av Forsvarets offiserer, befal og spesialister som har benyttet seg av. De som har benyttet seg av denne muligheten er personell som ofte har tatt et særskilt ansvar for egne skyteferdigheter utover det Forsvaret har lagt til rette for.

JD forutsetter at den enkelte etat legger til rette for at personellet skal opprettholde egne skyteferdigheter, mens realiteten er at Forsvaret i dag er innrettet på en slik måte at behovet for §14 faktisk er større enn tidligere. Tidligere var vanlig at de ansatte hadde bedre tilgang til både våpen og ammunisjon og i et større omfang enn i dag. I dag er dette mer regulert i form av differensierte krav til den dagsaktuelle stillingen den enkelte besitter. Det legges i Forsvaret ikke til rette, verken i form av tid eller ammunisjon slik at personell kan opprettholde skyteferdigheter utover stillingens krav. Dette medfører at det vil være en lengre opptreningstid ved skifte av stillinger med høyere krav enn det var tidligere

Forsvaret har en klar forventning til at personell jevnlig bytter stilling og normal rullering er 2 til 5 år. Dette medfører at kompetansekrav i stilling varierer fra stilling til stilling. En videreføring av §14 vil nettopp kunne redusere opptreningstiden for det personellet som både ønsker og har anledning til å opprettholde ferdigheter. Dette vil være ressursmessig positivt for Forsvaret, både med tanke på tid og ammunisjonsforbruk. Spesielt kan dette være et positivt for personell som blir beordret til internasjonale operasjoner med redusert opptrening i forkant.

Det er riktig som JD beskriver at det er mange skytterklubber som tilbyr forskjellige skyteprogram. Noen av disse programmene kan også forsvarspersonell trekke synergier av, men det er få, om noen, som driver direkte sammenlignbare skyteprogram med Forsvarets. Forsvaret er lokalisert i 43 baser i fra Kjevik i sør, til Høybuktnoen i nord og det må derfor forventes at tilbudet for militært personell som ønsker å skyte egne våpen vil bli redusert. Den lokale skyteklubben vil sannsynligvis ikke kunne levere de samme skyteprogrammene som Forsvarets skytebaner muliggjør. Eksempelvis er det langt ifra alle skyteklubber som tilbyr dynamisk sport skyting, som må kunne sies å være det nærmeste militær skyting som kan praktiseres på sivile skytebaner og i regi av skyteklubber.

Dersom §14 blir fjernet vil dette medføre at militært personell må følge §13 - Erverv av våpen til øvelses- og konkurranseskyting fullt ut for å tilfredsstille kravene til ervervelse samt opprettholde våpengodkjenning. Det er sannsynlig at mange av Forsvarets ansatte vil i perioder være forhindret fra å være aktiv skytter etter definisjonen. Forsvarets ansatte beordres jevnlig til tjeneste i utlandet, både i fredsbevarende styrker og staber i utlandet. For personell som deltar i fredsbevarende styrker vil de normalt ha ett fravær fra hjemsted på 1 år, mens for stabspersonell i utlandet er praksis normalt to- til tre-år. For ordens skyld må det informeres at militært personell kan beordres til utenlandstjeneste etter Forsvarets behov og utenom egen kontroll. Det er derfor nærliggende å forvente at fraværet vil medføre forvaltningsutfordringer for Politiet ettersom de vil være forhindret i å etterleve kravene i ny forskrift til å være definert som aktiv skytter.

Enkelte skytterorganisasjoner (f.eks NROF) kan under spesielle forutsetninger akseptere dokumentasjon på skyting i Forsvarets regi som tellende opp mot status som aktiv skytter status. Forsvaret kan ikke forventes å rapportere på dette ut av organisasjonen. Dette da beredskaps- og øvingsstatus for svært mange vil være nær, eller faktisk, gradert informasjon, som antagelig vil gjelde alt personell i Forsvaret, men i særdeleshet for Forsvarets skjermede avdelinger. Administrasjon av slik rapportering vil også være uforholdsmessig ressurskrevende.

Forsvarets kontinuerlige sikkerhetsfokus på både grunnleggende og avansert skyting tilsier at personellet er vel så godt kvalifisert til å håndtere våpen sammenlignet med en sivil skyteforening. Skyting i tjeneste vil i de fleste tilfeller langt overgå de krav som stilles til «aktiv skytter» etter §13, både i mengdetrening og veiledning.

NOF ser det som naturlig å videreføre punktet i Politidirektoratets rundskriv «RPOD 2009-9 pkt 3.5.1.2.3» som gir begrensninger i forhold til anvendelsen av §14. Rundskrivet forutsetter at våpen ervervet etter §14 vil måtte trekkes tilbake dersom personellet avslutter sitt ansettelsesforhold til Forsvaret. Forvaltningen av regelverket burde muliggjøre en videreføring av våpentillatelsene, men da etter lesten til §13.

3 Konklusjon

Norges offisers- og spesialistforbund kan ikke se at begrensningene det vil medføre for personell tilknyttet Forsvaret og Politiet er behørig belyst i høringsnotatet.

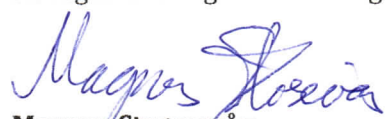
Det er naturlig å tenke at en innskrenking av øvingsmuligheter for militært personell samtidig vil i ytterste konsekvens redusere evnen til å etterleve «plakaten på veggen»¹. Hvor mantraet er at militært personell skal uten videre gjøre motstand mot et væpnet angrep med alle midler som står til rådighet og sette all kraft inn på Forsvaret i løpet av kortest mulig tid. Da synes det som at enhver rimelig forsterkning av den enkeltes mulighet til å være beredt til å forsvare landet er noe samfunnet bør hegne om, heller enn å bygge ned.

Forsvaret personell er gjenstand for særlig vurdering av skikkethet gjennom årlige samtaler samt at de regelmessig må sikkerhetsklares. Dette er skikkethetsvurderinger som strekker seg langt utover den oppfølging som gjøres med andre med våpenløyve. At personell med ansvar for å håndtere våpen i krise, konflikt og krig – på vegne av landets forsvar – skal få vanskeligere tilgang til trening av denne ferdigheten kan ikke forsvares av NOF

NOF ber om at dagens §14 videreføres i ny forskrift.

NOF kan sekundært støtte et forslag hvor §14 videreføres, men med et dokumentasjonskrav til søker hvor Forsvaret bekrefter gjennomført og bestått sikkerhetsopplæring innen aktuell våpenkategori.

På vegne av Norges offisers- og spesialistforbund

Magnus Strømsvåg
Forbundssekretær

¹ Direktiv for militære befalingsmenn og militære sjefer ved væpnet angrep på Norge, fastsatt i kgl.res 10.juni 1949